

Dejavniki, ki so povezani s sodelovanjem v otroškem in odraslem pevskem zboru

Martin Fabčič in doc. dr. Barbara Kopačin, Pedagoška fakulteta Univerze na Primorskem

Namen raziskave je bil seznaniti se z dejavniki, ki so povezani s sodelovanjem v otroškem in odraslem pevskem zboru. Ugotoviti smo želeli, ali se otroci odločajo za sodelovanje v pevskem zboru zaradi istih razlogov, kot se za to odločajo odrasli. Zanimalo nas je, ali in zakaj se dekleta bolj pogosto odločajo za sodelovanje v pevskem zboru kot fantje in ali življenjsko okolje, v katerem pevci živijo, tudi vpliva na odločitev za petje v pevskem zboru.

Ključne besede: motivacija, otroški pevski zbor, odrasli pevski zbor, pomen zborovskega petja, zborovodja

V raziskavi je sodelovalo 46 otrok dveh otroških pevskih zborov ter 41 pevcev dveh odraslih pevskih zborov. Ugotovili smo, da se tako otroci kot tudi odrasli za petje v pevskem zboru odločajo na podlagi ljubezni in navdušenja do petja, da so osebnostne lastnosti med najpomembnejšimi dejavniki pri vključitvi pevcev v pevski zbor, saj je pevcem zelo pomembno, da je zborovodja dobre volje in da s pozitivnim pristopom vodi pevski zbor ter da večina pevcev živi v glasbeno ugodnem družinskem okolju, saj je glasba v veliki večini prisotna in pozitivno sprejeta tudi v domačem okolju.

TEORETIČNA IZHODIŠČA

Danes je zborovsko petje najbolj razširjena ljubiteljska dejavnost v Sloveniji, ki življenje bogati tako mladim kot tudi starejšim. Na Javnem skladu Republike Slovenije za kulturne dejavnosti ugotavljajo, da smo Slovenci tako po množičnosti kot kakovosti zborovskega petja v samem vrhu evropskega zborovskega ustvarjanja (Benedik 2016). Zborovsko petje v Sloveniji združuje kar 64.000 ljudi (JSKD 2009 v Rojko 2014).

Otroški pevski zbor

V današnjem času otroški pevski zbor v slovenskem šolstvu spada med interesne dejavnosti, kar pomeni, da se otroci za prepevanje odločijo prostovoljno. Osnovnošolski zbori, v katerem pojejo pevci, stari med šest in 15 let, se glede na učni načrt delijo na enoglasne ter dvo- in triglasne otroške pevske zborove. V enoglasnem zboru po navadi pojejo otroci, stari med šest in devet let, v dvo- ali večglasnih pa učenci, stari med deset in petnajst let. Če je v zboru starost pevcev med 15 in 20 let, govorimo že o mladinskem zboru. To so lahko mešani mladinski zbori, dekliški ali fantovski zbori (Žvar 2002).

Odrasli pevski zbor

Pevski zbori so interesna skupnost, ki v življenju posameznika pokrivajo več kot le petje, saj med različnimi pevskimi društvi potekajo pomembne socialne interakcije, ki vplivajo na kakovost življenja njihovih članov in članic (Rojko in Rode 2014).

Rojko in Rode (2014) dodajata, da pevski zbor ponuja tudi timsko delo, saj razvija sodelovanje med pevci tako v glasbenem kot tudi širšem pomenu. Vsak član zboru prispeva svoj delež k skupni sliki, saj gre pri vseh članih za združevanje različnih interesov v en kolektiv za doseg skupnega cilja. Odločiti se za aktivno zborovsko petje namreč pomeni, da si pevec želi in prizadeva kakovostno preživeti prosti čas.

Vloga in pomen zborovskega petja

Žvar (2002) je mnenja, da je zborovsko petje ustvarjalno-poustvarjalna dejavnost, ki posreduje posebne glasbene vrednote v okolje, v katerem zbor deluje, in izven njega. Petje v pevskem zboru pevcem razvija višjo raven estetske občutljivosti in odgovornosti do kulture okolja, hkrati pa razvija spretnosti in znanja, ki pevca usmerjajo v sprejemanje, doživljanje in izražanje muzikalnosti. Zaradi specifičnosti in vplivov na čustva, domišljijo in razum, intenzivno vpliva na vrednosti sistem posameznika (Žvar 2002).

Poleg interesa, ki ga ima posameznik, da se bo odločil za prepevanje v pevskem zboru, je pomembno tudi, kako vrednoti zborovsko petje in koliko mu petje pomeni. Vse to je povezano z okoljem, v katerem posameznik živi in kako okolje vrednoti zborovsko petje (Habe 2007).

Žvar (2002) pravi, da petje v pevskem zboru seznanja z lepoto slovenske ljudske in umetne zborovske pesmi ter pesmi drugih narodov, razvija smisel za večglasno muziciranje in pevce usposablja za skupinsko glasbeno umetniško poustvarjanje. Sodelovanje v pevskem zboru ljudi vzgaja za multikulturno

družbo, hkrati pa razvija in ohranja lastno kulturo ter naravno dediščino, skrbi za prenos nacionalne in občečloveške dediščine ter razvija nacionalno zavest. Na nastopih in koncertih seznanja poslušalce z lepoto zborovske glasbe ter jim omogoča estetsko doživljanje, hkrati pa zadovoljuje samoaktualizacijske potrebe pevcev. Petje omogoča praktično spoznavanje glasbeno teoretičnih in oblikovnih zakonitosti ter pridobivanje glasbenega besednjaka, pojmov, pravil in omogoča kakovostno množično muziciranje in estetsko doživljanje ter daje poustvarjalno zadoščenje, hkrati pa je vaja v skupno reševanje problemov za doseganje skupnih ciljev in vpliva na boljše psihično počutje pevcev in poslušalcev.

EMPIRIČNI DEL

Problem, namen in cilji raziskave

Namen raziskave je bil seznaniti se z dejavniki, ki so povezani s sodelovanjem v otroškem in odraslem pevskem zboru. Ugotoviti želimo, ali se otroci odločajo za sodelovanje v pevskem zboru zaradi istih razlogov, kot se za to odločajo odrasli. Zanima nas, ali življenjsko okolje, v katerem pevci živijo, tudi vpliva na odločitev za petje v pevskem zboru.

Eden izmed dejavnikov, ki vplivajo na udeleževanje v pevskem zboru, je tudi zborovodja. Gobec (1985) trdi, da mora biti vsak uspešen zborovodja zaupanja vredna in močna osebnost. Biti mora optimističen človek, ki zaupa v svoje delo, v svoj uspeh in uspeh svojih pevcev. Biti mora izredno zanesljiv in resen pri delu, ki ga spoštuje in ima rad, prav tako mora biti discipliniran in dosleden, od sebe in od drugih zahtevati veliko, hkrati mora znati prepoznati meje in zmogljivosti svojih pevcev, njegova resnost pa ne sme izzvati kakršnekoli togosti pri delu. Imeti mora smisel za humor.

Predvidevamo, da bi bilo domače ugodno glasbeno okolje tudi eden od dejavnikov, ki vpliva na otrokovo ukvarjanje ali neukvarjanje z glasbo. Kopačin (2011) je v raziskavi pokazala pomembna povezanost med otrokovim ukvarjanjem z glasbo in obiskovanjem

glasbenih prireditev s starši. Otroci, ki redno ali občasno obiskujejo glasbene prireditev s starši, se v večjem deležu udeležujejo na glasbenem področju.

Glede na predmet in problem raziskave smo opredelili naslednje cilje:

C1: Analizirati razlike in zakaj se pevci odločijo za petje v odraslem ali otroškem pevskem zboru.

C2: Analizirati, ali življenjsko okolje, v katerem pevci živijo, vpliva na odločitev za petje v pevskem zboru. Raziskovalne hipoteze

Glede na predmet in problem raziskave ter zastavljene cilje raziskave, smo postavili naslednje hipoteze:

H1,1: Otroci se za petje v pevskem zboru odločijo zaradi druženja s sovrstniki.

H1,2: Odrasli se za petje v pevskem zboru odločijo predvsem zaradi želje do petja.

H1,3: Osebnostne lastnosti zborovodje sodijo med pomembnejše dejavnike za vključenost v odrasli pevski zbor.

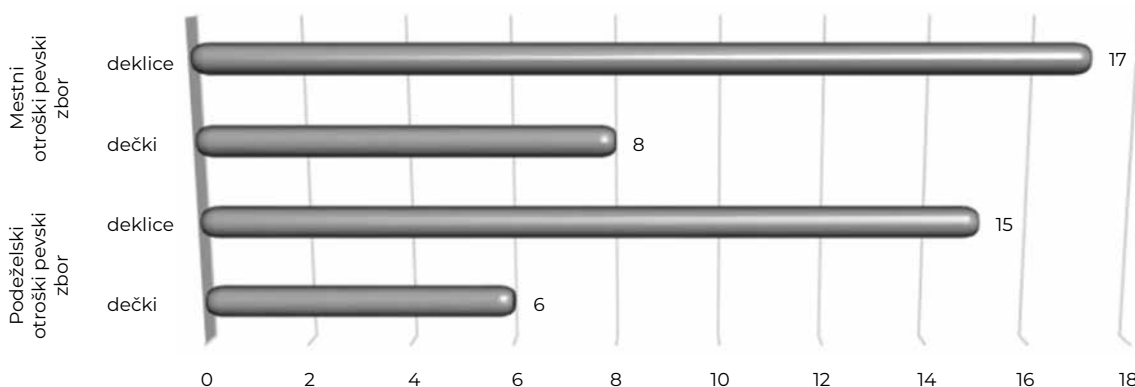
H2,1: Pevci, ki živijo v glasbeno ugodnem družinskem okolju, se raje vključujejo v dejavnost petja kot pevci, ki živijo v neugodnem glasbenem družinskem okolju.

H2,2: Pevci, ki živijo v podeželskem okolju, se raje vključujejo v dejavnosti petja kot pevci mestnega okolja.

Metodologija

Raziskovalni vzorec

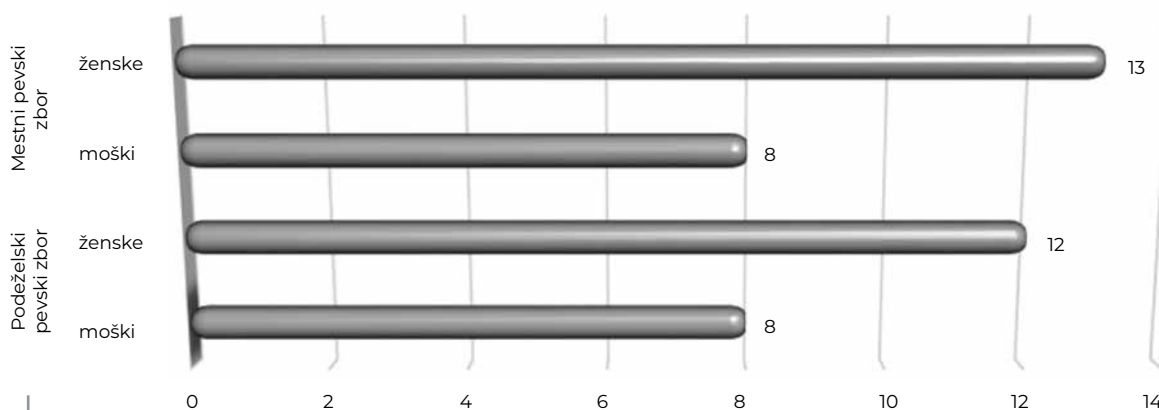
V raziskavo je bilo vključenih 46 otrok dveh otroških pevskih zborov, starih med sedem in 14 let, ter 41 pevcev dveh odraslih pevskih zborov. Pri mestnem otroškem pevskem zboru je sodelovalo 15 deklet in osem dečkov, pri podeželskem pa 17 deklet in šest dečkov, kar je razvidno iz spodnje slike.

Graf 1: Analiza vzorca glede na spol anketirancev v otroških pevskih zborih

Najbolj, kar 40 %, so otroke obeh otroških zborov za petje navdušili vrstniki. 27 otrok je odgovorilo, da so jih za petje navdušili starši, kar predstavlja 39 %. Zborovodja je za petje navdušil osem otrok (11 %), po dva otroke pa so za petje navdušili stari starši (3 %) in učitelji (3 %). Trije otroški pevci, kar predstavlja 4 %, so zapisali svoj odgovor, in sicer, dva sta se za petje navdušila z ogledovanjem glasbenih posnetkov na spletnih omrežjih, enega od otrok pa je navdušil pevski idol.

Tudi pri odraslih zborih, v katere smo zajeli starostno skupino pevcev od 20 do 80 let, smo prišli do zelo podobne slike kot pri otroških zborih, saj je delež žensk, ki poje, bistveno večji kot delež moških pevcev, kar lahko vidimo iz spodnjega grafa. Pri mestnem odraslem pevskem zboru je v anketi sodelovalo 13 žensk in osem moških, pri podeželskem pevskem zboru 12 žensk in osem moških.

Graf 2: Analiza vzorca glede na spol anketirancev v odraslih pevskih zborih

Odrasle pevce so za petje navdušili starši (32 %). S 25 % jim sledijo vrstniki, nato učitelji s 17 % in stari starši z 12 %. Štirje pevci, kar predstavlja 7 % vseh odgovorov, so odgovorili, da so se za petje navdušili sami, prav tako 7 % anketiranih pa je odgovorilo, da jih je za petje navdušila sosedka, otroški cerkveni pevovodja, stric in sodelavka.

Rezultati in razprava

Petje v otroškem pevskem zboru in druženje s sovrstniki

Hipotezo, s katero smo trdili, da se pevci za petje v pevskem zboru odločijo predvsem zaradi druženja s sovrstniki, smo vrednotili na podlagi preglednic 1, 2 in 3. Preglednica 1 nam prikazuje glavne razloge, zaradi katerih so se otroci odločili za prepevanje v otroškem pevskem zboru.

Razlog	f	p	χ^2 (p)
Zaradi ljubezni do petja.	25	0,543	0,000*
Zaradi staršev.	8	0,174	
Zaradi druženja s prijatelji.	11	0,239	
Zaradi povabila drugih.	2	0,043	

*p<0,05

Preglednica 1: Glavni razlogi za priključitev otrok v otroški pevski zbor

Hi kvadrat je statistično pomemben, kar pomeni, da se deleži med seboj pomembno razlikujejo. Najmanj jih pri zboru poje zaradi povabila drugih (2), približno enako jih pri zboru poje zaradi staršev (8) ali druženja s prijatelji (11), največ pa zaradi ljubezni do petja (25), ki je očitno prevladujoč razlog.

Preglednica 2 nam prikazuje odgovore na vprašanje, ki smo ga zadali pevcem otroškega zbora, z namenom, da bi vrednotili Hipotezo 1,1. Vprašali smo jih, ali so v zboru zaradi druženja s prijatelji ali zaradi ljubezni do petja.

Razlog	f	p	χ^2 (p)
Zaradi ljubezni do glasbe.	27	0,587	0,238*
Zaradi druženja s prijatelji.	19	0,413	

*p<0,05

Preglednica 2: Razloga za petje v pevskem zboru

Hi kvadrat preizkus ni statistično značilen, kar pomeni, da deleži ne odstopajo od pričakovanih. Približno enako število otrok je pri zboru zaradi ljubezni do glasbe (27) kot zaradi druženja s prijatelji (19).

Preglednica 3 nam prikazuje analizo odgovorov, s katerim smo otroke otroških pevskih zborov vprašali, zakaj hodijo (vsak teden) na pevske vaje.

Razlog	f	p	χ^2 (p)
Ker radi pojemo.	20	0,435	0,192*
Ker se želimo čim več naučiti in izboljšati pri petju.	16	0,348	
Da se družimo s prijatelji.	10	0,217	

*p<0,05

Preglednica 3: Razlogi otrok za redni obisk pevskih vaj

Hi kvadrat preizkus ni statistično značilen, kar pomeni, da deleži ne odstopajo od pričakovanih. Vsi trije razlogi so približno enako pomembni, gledano s statistične ravni, a vseeno najbolj izstopa ljubezen do petja.

Kot razlog za odločitev za petje v otroškem pevskem zboru najbolj izstopa ljubezen do glasbe in prepevanja, zato Hipotezo H1,1, s katero smo trdili, da se pevci za petje v pevskem zboru odločijo predvsem zaradi druženja s sovrstniki, zavrnamo.

Petje v odraslem pevskem zboru in želja do petja

Tudi pri odraslih pevcih smo želeli izvedeti, kateri je glavni razlog za sodelovanje v pevskem zboru. Predpostavljali smo, da se odrasli za sodelovanje v pevskem zboru odločijo predvsem zaradi želje do petja. To hipotezo smo vrednotili na podlagi preglednic 4 in 5.

Za preverjanje hipoteze smo pevce mestnega in podeželskega pevskega zbora vprašali, kateri je bil glavni razlog za vključitev v pevski zbor.

Razlog	f	p	χ^2 (p)
Zaradi ljubezni do zborovskega petja.	13	0,317	0,000*
Zaradi družbe.	2	0,049	
Zaradi sprostitve.	2	0,049	
Zaradi navdušenja nad petjem, ki me spremlja od otroštva.	15	0,366	
Zaradi povabila znancev, drugih pevcev.	9	0,220	

*p<0,05

Preglednica 4: Glavni razlog, za vključitev v pevski zbor

Hi kvadrat preizkus je statistično pomemben, kar pomeni, da se deleži oseb, ki so se opredelili za en razlog, pomembno razlikujejo. Najbolj v ospredju sta navdušenje nad petjem, ki jih spremlja že od otroštva (15) ter ljubezen do zborovskega petja (13).

Pevce smo za preverjanje hipoteze vprašali tudi, zakaj hodijo (vsak teden) na pevske vaje. Rezultat si lahko ogledamo v Preglednici 5.

Razlog	f	p	χ^2 (p)
Ker radi pojemo.	22	0,537	0,000*
Ker se želim čim več naučiti in izboljšati pri petju.	12	0,293	
Zaradi druženja s prijatelji.	6	0,146	
Drugo.	1	0,024	

*p<0,05

Preglednica 5: Glavni razlog odraslih za redno udeležbo na pevskih vajah

Tudi v tem primeru je Hi kvadrat preizkus statistično pomemben, kar potrjuje, da je glavni razlog, da hodijo pevci tedensko na vaje, ljubezen do petja.

Preko obeh vprašanj lahko sklepamo, da je ljubezen do petja najpomembnejši razlog, da se odrasli odločijo za petje v pevskem zboru. Hipotezo H1,2, s katero smo predvidevali, da se odrasli za sodelovanje v pevskem zboru odločijo predvsem zaradi želje do petja, lahko sprejmemo.

Vključenost v odrasli pevski zbor in vpliv zborovodje

Hipotezo, s katero smo predvidevali, da osebnostne lastnosti zborovodje sodijo med pomembnejše dejavnike za vključenost v odrasli pevski zbor, smo vrednotili na podlagi preglednic 6 in 7. Zanimalo nas je, katere lastnosti zborovodje se zdijo pevcem najpomembnejše oziroma ali osebnostne lastnosti spadajo med pomembnejše.

Lastnost	f	p	χ^2 (p)
Kako nas vodi.	11	0,268	0,155*
Kako podaja znanje.	9	0,220	
Kako nam dirigira.	8	0,195	
Da nas kaj nauči.	7	0,171	
Da nas zna nasmejati.	4	0,098	
Drugo.	2	0,049	

*p<0,05

Preglednica 6: Mnenje pevcev o najpomembnejših lastnostih zborovodje

Hi kvadrat ni statistično značilen, tako da ne moremo trditi, da katera izmed lastnosti zborovodje pretirano izstopa.

Pevce odraslega in mestnega pevskega zbora smo za vrednotenje hipoteze vprašali, kako jih zborovodja motivira za sodelovanje v pevskem zboru. Odgovore lahko razberemo iz Preglednice 7.

Motivatorji	f	p	χ^2 (p)
Z izborom zanimivih pesmi.	19	0,463	0,000*
Z dobro voljo, šalami.	10	0,244	
Nas ne motivira.	6	0,146	
S prijavljanjem na tekmovanja.	4	0,098	
Drugo.	2	0,049	

*p<0,05

Preglednica 7: Motivacija pevcev s strani zborovodje

Hi kvadrat preizkus je statistično pomemben, kar pomeni, da deleži motivatorjev niso enako razporejeni. Najbolj izstopa izbor zanimivih pesmi (19), ki ga lahko dojemamo kot najboljši motivator petja v zboru.

Osebnostne lastnosti spadajo med pomembnejše dejavnike vključevanja v pevski zbor, zato lahko Hipotezo H1,3, s katero smo trdili, da osebnostne lastnosti spadajo med pomembnejše dejavnike za vključenost pevcev v pevski zbor, sprejmemo. Iz odgovorov pa lahko razberemo, da je strokovnost zborovodje za pevce še vedno najpomembnejši dejavnik za vključenost v pevski zbor.

Ugodno glasbeno družinsko okolje in dejavnost petja

Hipotezo, s katero smo trdili, da se pevci, ki živijo v glasbeno ugodnem družinskem okolju, raje vključujejo v dejavnost petja kot pevci, ki živijo v neugodnem glasbenem družinskem okolju, smo vrednotili na podlagi preglednic 8 in 9.

Definicije ugodnega glasbenega družinskega okolja sicer ne moremo natančno določiti, saj ne poznamo dejanskega ozadja pevcev. Lahko pa iz nekaterih zaključkov razberemo pomembnost ugodnega okolja, za vključevanje v petje.

		f	p	χ^2 (p)
Podeželski zbor	da	11	0,550	0,047*
	ne	2	0,100	
	nimam otrok	7	0,350	
Mestni zbor	da	10	0,476	0,368*
	ne	6	0,286	
	nimam otrok	5	0,238	

*p<0,05

Preglednica 8: Prepevanje staršev z otroki

Hi kvadrat je v primeru podeželskega zbora statistično pomemben, kar pomeni, da pomembno več staršev s svojimi otroki prepeva (11). V mestu pa je približno enak delež staršev, ki z otroki prepeva (10) ali ne prepeva (6) oziroma le teh sploh nima (5). Največ jih sicer z otroki prepeva, a je razlika manjša kot pri podeželskem zboru.

		f	p	χ^2 (p)
Podeželski zbor	da	14	0,609	0,297*
	ne	9	0,391	
Mestni zbor	da	15	0,652	0,144*
	ne	8	0,348	

*p<0,05

Preglednica 9: Prepevanje otrok s starši

Razlika sicer ni statistično pomembna, kar lahko pripišemo velikosti vzorca. Vidimo pa, da je glede na odstotke število tako mestnih in podeželskih pevcev enako v prid prepevanju s starši.

Iz podanih odgovorov in analiz lahko kljub temu, da je zaradi velikosti vzorca, nepreverjanja ozadja nepevcev in nenatančni vednosti o ugodnem glasbenem družinskem okolju hipoteza nekoliko nenatančna, sklepamo, da večina anketiranih pevcev živi v ugodnem družinskem glasbenem okolju in se zaradi tega vključuje v dejavnost petja. Hipotezo H2,1, s katero smo trdili, da se pevci, ki živijo v glasbeno ugodnem družinskem okolju, raje vključujejo v dejavnost petja kot pevci, ki živijo v neugodnem glasbenem družinskem okolju, ne moremo potrditi, saj je vzorec posameznih skupin premajhen. Z nekoliko zadržki pa lahko rečemo, da so pevci, ki živijo v podeželskem okolju, nekoliko bolj nagnjeni k vključevanju družinskih članov v zborovsko dejavnost.

Podeželsko okolje in dejavnost petja

Za preverjanje hipoteze smo anketirane vprašali, ali še kdo izmed njihovega družinskega kroga prepeva v kakšnem od pevskih zborih. Rezultat si lahko ogledamo v Preglednici 10.

		f	p	χ^2 (p)
Podeželski zbor	da	14	0,700	0,074*
	ne	6	0,300	
Mestni zbor	da	7	0,333	0,127*
	ne	14	0,667	

*p<0,05

Preglednica 10: Sodelovanje družinskih članov anketiranih pevcev v pevskih zborih

Razlika ni statistično pomembna v nobenem primeru, kar pomeni, da je približno enak delež družinskih članov pri zborih iz obeh območij vključenih v pevski zbor. Na videz je razlika sicer očitna, saj je pri podeželskem zboru očitno večji delež družinskih članov, ki sodeluje v pevskem zboru (14), pri mestnem pa očitno večji delež ne (14), a vseeno s statistiko teh razlik tega nismo natančno potrdili. Lahko bi razmislili o velikosti vzorca, da to popravimo.

Iz Preglednice 11 lahko razberemo, da tako pevci podeželskega zbora kot tudi mestnega zbora svoje domače pomembno vključujejo v zborovsko dejavnost, kar potrjuje hi kvadrat preizkus.

		f	p	$\chi^2 (p)$
Podeželski zbor	da	17	0,850	0,002*
	ne	3	0,150	
Mestni zbor	da	15	0,714	0,050*
	ne	6	0,286	

* $p < 0,05$

Preglednica 11: Vključevanje domačih v zborovsko dejavnost

Hipotezo H2,2, s katero smo trdili, da se pevci, ki živijo v podeželskem okolju, raje vključujejo v dejavnosti petja kot pevci mestnega okolja, lahko sprejmemo.

SKLEPNE UGOTOVITVE

Namen raziskave je bil seznaniti se z dejavniki, ki so povezani s sodelovanjem v otroškem in odraslem pevskem zboru. Ugotoviti smo želeli, ali se otroci odločajo za sodelovanje v pevskem zboru zaradi istih razlogov, kot se za to odločajo odrasli. Zanimalo nas je, ali življenjsko okolje, v katerem pevci živijo, tudi vpliva na odločitve za petje v pevskem zboru.

Ugotovili smo, da se tako otroci kot tudi odrasli za petje v pevskem zboru odločajo na podlagi ljubezni in navdušenja do petja, saj jih večina pri pevskem zboru sodeluje zaradi tega, ker rada prepeva v zboru in se hkrati želi čim več naučiti in izboljšati pri petju. Otroci se za razliko od odraslih večkrat za sodelovanje v pevskem zboru odločajo zaradi druženja s prijatelji, vendar je le-teh manj kot tistih, ki se v pevskem zboru udeležujejo na podlagi ljubezni do glasbe. In to kljub temu da je vzorec zajetih pevcev in pevk premajhen, da bi lahko rezultate posplošili na celotno populacijo, saj je, kot pravi Rojko (2014), v Sloveniji približno 64.00 ljudi, ki se ukvarjajo s petjem.

Med drugim nas je zanimalo tudi, katere lastnosti zborovodje sodijo med pomembnejše dejavnike za vključenost v odrasli pevski zbor. Ugotovili smo, da so osebnostne lastnosti med najpomembnejšimi, saj je pevcem zelo pomembno, da je zborovodja dobre volje in da s pozitivnim pristopom vodi pevski zbor. Vseeno pa je pevcem najbolj pomembna strokovnost zborovodje, saj je večini pevcev odraslega pevskega pomembno to, da jih zborovodja dobro in kvalitetno vodi, na njih posre-

duje nova znanja ter da izbira zanimive pesmi, ki jih motivirajo za nadaljnje delo. Enako meni tudi Burger (2014), ki pravi, da mora zborovodja z različnimi ustreznimi pevske metodami znati izboljšati tehnične značilnosti svojih pevcev ter zdravo razvijati njihove glasove, saj je za večino zborovskih pevcev namreč prav zborovodja edini učitelj petja, ki ga le-ti imajo.

Iz nekaterih vprašanj in odgovorov v raziskavi smo poskušali razbrati, ali pevci živijo v glasbeno ugodnem ali neugodnem družinskem okolju ter ali to vpliva na sodelovanje v pevske zboru. Rezultatov ne moremo posplošiti, saj ne poznamo natančnega ozadja anketiranih pevcev, vendar smo mnenja, da večina pevcev živi v glasbeno ugodnem družinskem okolju, saj je glasba v veliki večini prisotna in pozitivno sprejeta tudi v domačem okolju. Največ ostalih družinskih članov namreč podpira in spoštuje anketirane pevce pri sodelovanju v pevske zboru in petju, prav tako pa večji del odraslih doma prepeva s svojimi otroki. Tudi otroci mestnega in podeželskega pevskega zboru v glavnem doma prepevajo s svojimi starši ob različnih priložnostih. Iz teh rezultatov lahko potrdimo, da ugodno družinsko glasbeno okolje vpliva na sodelovanje v pevske zboru. Z eno izmed hipotez smo ugotovili, da se pevci, ki živijo v podeželskem okolju, raje vključujejo v dejavnosti petja kot pevci mestnega okolja, saj kljub temu, da oboji svoje domače vključujejo v zborovsko dejavnost, pevci podeželskega zboru v domačem okolju večkrat vključujejo svoje otroke in/ali vnuke v petje in z njimi prepevajo

kot pevci mestnega zboru, prav tako je pri podeželskem odraslem pevske zboru bistveno več pevcev iz družinskega kroga, ki so udeleženi v kakšnem od drugih pevske sestavov.

Menimo, da bo raziskava v bodoče koristila vsem zborovodjam in pevcem, hkrati pa tudi vsem ostalim, ki se zanimajo za zborovsko petje. Prav tako bo koristila ljudem, ki si nekoč želijo voditi svoj zbor, saj bo pripomogla k razumevanju lastnosti in značilnosti pevcev, ki pojejo v otroškem in odraslem pevske zboru. Ne pozabimo, da je Slovenija dežela pevcev, zato bo s pravim pristopom zborovsko petje pri nas vedno prisotno. Enako trdi tudi Benedik (2016), ki pravi, da je zborovsko petje najbolj razširjena ljubiteljska dejavnost v Sloveniji, ki življenje bogati tako mladim kot tudi starejšim.

Literatura

- Benedik, T. (2016). *Teden ljubiteljske kulture – tretjič*. <http://www.sigic.si/teden-ljubiteljske-kulture-tretjic.html>, 10. 8. 2018.
- Burger, M. (2014). Zborovodja in vokalna tehnika. Naši zbori. <https://www.nasizbori.si/zborovodja-vokalna-tehnika>, 1. 8. 2018.
- Gobec, R. (1958). *Metodika zborovodstva*. Ljubljana: DZS.
- Habe, K. (2007). Vloga zborovodje pri oblikovanju vrednot. *Glasba v šoli in v vrtcu*, 12 (št. 2), str. 8-12.
- Kopačin, B. (2011). *Povezava med glasbenim učenjem, inteligentnostjo in uspešnostjo pri pouku od četrtega do osmega razreda osnovne šole*. Doktorska disertacija. Ljubljana: Univerza v Ljubljani. Pedagoška fakulteta
- Rojko, B. (2014). *Pevski zbor – stičišče socialnih interakcij: Vpliv petja v zboru na kakovost življenja pevcev*. <https://www.nasizbori.si/pevski-zbor-sticisce-socialnih-interakcij>, 3. 8. 2018.
- Rojko, B. in Rode, N. (2014). *Pomen pevske zborov za skupnost*. <https://www.dlib.si/stream/URN:NBN:SI:DOC-ZTBHRZB4/ca6d-b0ad-cb08-42a0-9a94-ae8253a7fa4a/PDF>, 28. 7. 2018.
- Žvar, D. (2002). *Kako naj pojejo otroci*. Priročnik za zborovodje. Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo.